పతివ్రత

డా॥ ముదిగొండ శివప్రసాద్

సౌందర్య, అలంకరణను కళ్ళప్పగించి చూస్తున్నది కనకమ్మ. ఆమెకు సౌందర్య ఏ పని చేసినా అపురూపంగానే అనిపిస్తుంది — కనిపిస్తుంది—

ప్రతి పనిలోనూ ఒక్కొక్క హొయలు ఒక్కొక్క సొగసు—నెక్‌లెస్ వెనుక కొక్కెం తగిలిస్తూ అన్నది కనకం 'అబ్బ – మీరీ చీరెలో రంభలా వున్నారండమ్మగారూ' ఈ పొగడ్త సౌందర్యకు తృప్తిని కలిగించలేదు సరికదా కోపకారణమైంది—

'రంభ ఎవరే?'

'అదేనండమ్మా—'

'ఏది?'

'పౌరాణిక సినిమాల్లో చూపిస్తారే—అది'

'అంటే—'

'అందంగా వుంటే రంభలా వుందంటారు ఊర్వశిలా వుందంటారు—'

'మూర్ఖురాలా! వాళ్ళంతా దేవవేశ్యలు—ఉత్తములు వారితో పోలిక తెచ్చుకోకూడదు'

ఫుల్‌వాయిల్ చీరె చెంగు జఘనాలను దాటేవరకు విడిచింది—

సంప్రదాయికంగా బొట్టును తీర్చి దిద్దుకున్నది—

అనంతరం భర్తనొక్కసారి స్మరించుకొని మంగళసూత్రాలు కళ్ళకద్దుకొని మేడకిందికి చూసింది—

మోహనరావు ఇంకా రాలేదు.

సినిమాకు టైం అయిపోతున్నది—'

కనకం నిట్టూర్చింది—

ఆ నిట్టూర్పు చాలా బరువుగా వుంది—

ఇది మొదటిసారి కాదు నీ భర్త నిన్నిలా మోసగించడం అన్న అర్థం అందులో వుంది—

నిన్నివుండి ఏం లాభం ఆయన సరిగ్గా టైం పాటించి వచ్చి ఆదరించనప్పుడు అని మరో భావం—

ఇదే నేనైతేనా ?— మాట తప్పితే ఆయన భరతం పట్టేదాన్ని అన్న మరో ధ్వనీ—

ఇలా ఆ నిట్టూర్పు చాలా మాటలను నిశ్శబ్దంగా చెప్పింది-సౌందర్య మాత్రం చాలా నిర్లిప్తంగా చిరునవ్వు నవ్వింది.

ఆకాశంలోని పున్నమ చంద్రుణ్ణి చూస్తూ—

టెలిఫోన్ మ్రోగింది—

కనకం తీసుకొని 'తీసుకో అయ్యగారు పిలుస్తున్నారు' అన్నది—

సౌందర్య వెళ్ళి ఫోను తీసుకున్నది—

కనకానికి సౌందర్య చేసే ప్రతిపనీ వింతగానే కనిపిస్తుంది—

భక్తితో దేవాలయానికి అభిముఖంగా నడిచినట్లు నడుస్తుంది సౌందర్య ఎప్పుడు భర్త దగ్గర నుండి ఫోనువచ్చినా. భక్తురాలు దేవునితో మాట్లాడినట్లు మాట్లాడు తుంది సౌందర్య మోహనరావుతో ఫోనులో ఏ నాసరే—మోహనరావు చెప్పింది చెవులకు వినిపించక పోయినా కనకం సౌందర్యకన్నా స్పష్టంగానే ప్రతిమాటా మనస్సుతోనే విన్నది.

'సౌందర్యా! అర్జంటుపని తగిలింది—రాలేను. కావాలంటే నీవు కనకాన్ని తీసుకొని వెళ్ళు — లేదా రేపు వెళ్దాము ఇద్దరమూ.'

సౌందర్య ముఖంలో బాధ కన్పించలేదు—కోపమూ ప్రతిబింబించలేదు.

చాలా సామాన్యంగా ఫోను పెట్టేసివచ్చి సోఫాలో మళ్ళీ కూర్చొని అన్నది

'ఏమే నిన్న పనిలోకి రాలేదు—'

'చెప్పానుగదమ్మా పొద్దున్నే — ఏదో దెబ్బలాట—'

'ఎవరితోనే' నవ్వుతూ అడిగింది—

'ఎవడితో దెబ్బలాడితే ఏవడూరు కొంటాడమ్మగారూ — మావాడితోనే దెబ్బలాడాను—తిక్కరేగి చివరకు రెండు ఇచ్చుకున్నాను—దాంతో వాడితల తిరుగుడు తగ్గి నోరు మూసుకొని మళ్ళీ పనిలోకి పోయాడు'

ఆమె తలమీద పిడుగుల వర్షం కురిసి నట్లు భావించింది.

కనకం తన మొగుడు సీసును వాడుగు తన్నింది—

భార్య భర్తను తన్నింది—

స్త్రీ పురుషునిమీద చెయ్యిచేసుకున్నది.

ఇంతపని జరిగినా ఈ సృష్టి ఎందుకు స్తంభించి పోలేదనిపించింది సౌందర్యకు.

ఇటువంటి నీచురాలు తన ఇంట్లో పనికి కూడా అనర్హమని అనిపించింది.

కాని గత్యంతరంలేదు—

కనకం తల్లితండ్రీ చనిపోతూ దిక్కులేని ఈ బిడను మోహనరావు తల్లికి పనిపిల్లగా అప్పగించి వెళ్ళారు

'పనిపిల్లగానో—పిల్లగానో ఎలా చూసుకున్నా ఇకమీదే భారం' అని కన్నుమూశారు.

కనకం ఈ గోడలమధ్యే పెరిగింది—

కనకం పెళ్ళికి మోహనరావు తండ్రి విజయసారధి ధనసహాయం చేశారు—

పెళ్ళినాడు కుటుంబమంతా స్వయంగా ఆధ్వర్యం వహించి జరిపించారు—

శ్రీనివాసులుకూడా మంచివాడే!

కాని వాడికి మొదటినుంచీ తాగుడు అలవాటు వుంది — నస్తుకయితే కొంచెం చీట్లాటలోకూడా తగలేస్తాడు — కనకం కాపరానికి వచ్చినప్పటినుంచీ సీసు ఈ స్వేచ్ఛను కొంత కోల్పోయాడు—

కనకం చాలా మనో నిబ్బరంకల మ షి—

అందుకే ఏమీ చలించకుండా వాడిని చీట్లాడకుండా నిరోధించగలిగింది—

అందుకు డబ్బులు దొరకకుండా చేసింది—

కాని తాగుడు మాన్పించడం ఆమెకు సాధ్యపడటం లేదు — అందుకే ఈ దెబ్బలాట—

దెబ్బలాటంటే తాగి మొగుడు కనకాన్ని కొడతాడని సౌందర్య భావించేది—

కాని అది అసత్యమనీ ఈవిడే స్త్రీ జాతి మొత్తం తరతరాలుగా తలవంచుకునే పని చేస్తున్నదనీ సౌందర్యకిప్పుడే అర్థమైంది—

సౌందర్యకు కనకం సేవను స్వీకరించే అర్హతేకాని దాన్ని పనిలోనుండి తొలగించే టంత అధికారంలేదు—అందుకే ఊరుకున్నది.

ఊరుకున్నదంటే కనకాన్ని వెళ్ళగొట్టకుండా ఊరుకున్నది అంతేకాని మాట్లాడకుండా ఊరుకోలేదు.

నీతిబోధ చెయ్యకుండా విరమించలేదు—

కనకం సౌందర్య చెప్పిన మాటలన్నీ భక్తిశ్రద్ధలతో విన్నది—

సౌందర్య కనకానికి సుమతి కథ చెప్పింది—అరుంధతి పుణ్యగాథను విశదీకరించింది—పాముగాన్న భర్తను ఆ బుట్టలో పెట్టుని పెట్టుకొని తీర్థాలు క్షేత్రాలూ మొత్తం దర్శించిన పుణ్యాత్మురాలి దివ్యగాథను గానం చేసింది—

కనకానికి ఈ కథలన్నీ కొత్తే—

ఆశ్చర్యపోయి అన్నది 'అమ్మగారూ—వాళ్ళంతా దేవుళ్ళోళ్ళు — మనం మామూలు మనుషులం — మట్టి బొమ్మలం'

'అజ్ఞురాలా—వాళ్ళూ మనలాంటి మనుషులే—ఇంకా నిక్కచ్చిగా వాళ్ళకి కలహాలు కోపాలు వాళ్ళకి పాతివ్రత్యమే వ్రతం — అదే వారి తపస్సు అందుండి వచ్చిన అగ్నికి సూర్యుడు గజగజ వణికి స్తంభించిపోతాడు. గ్రహాలూ ప్రకృతీ భగభగ భస్మీభూతమై పోతుంది — కనకం అలాంటి స్త్రీ జాతిలోనా నీవు పుట్టావు? సీసు తాగితేతాగుతాడు మొగవాడు తాగుతాడు తిరుగుతాడు, వాడు మొగమహారాజు—మొగుడు, అడిగేందుకు నీకేం అధికారముంది?'

ఈ మాటల వెనుకవున్న మనస్తత్వం కనకం గ్రహించింది—

మోహనరావు క్లబ్బులో కొద్దిగా పుచ్చుకుంటాడు. చీట్లాడుతాడు—తన ఆఫీసులో పనిచేసే టైపిస్టుతో సినిమాకు వెళ్ళడం కూడా రహస్యమేమీకాదు.

అయినాసరే సౌందర్య కోపగించదు—

ఈ చిన్న చిన్న విఘ్నాలు ఆమెకు తపోభంగాన్ని కల్గించవు. ఋషులు తపస్సు చేస్తుంటే దేవేంద్రుడు అప్సరలను పంపి అవరోధాలు కల్పించేవాడట — ఇలాంటివే తన తపశ్శక్తిని పరీక్షించడడకోసం పరమేశ్వరుడు కల్పించాడని భావించింది సౌందర్య—

భర్త దక్షిణ నాయకత్వం తన ఆరాధనకూ తాదాత్మ్యతకూ ఏమీ అవరోధం కలిగించలేదు — కనకం సౌందర్య తనకు చెపుతున్న నీతులు విన్నప్పుడు ఈ విషయాలన్నీ స్ఫురించాయి—సౌందర్య దేవత!

ఆమెలో మానవాతీత శక్తులేవో వున్నాయి—

కాబట్టే ఆమె ఇలాంటి కఠినమైన వ్రతాన్ని నిర్వహించ గలుగుతున్నదని కనకం భావన—

అమాటే అన్నది 'అమ్మా మీరు దేవతలాంటివారు— నేనో అలగాదాన్ని—పనిచేసుకొని బతికే మామూలు మనిషిని'

సౌందర్యకు కనకం సమాధానం తృప్తి నివ్వలేదు—

ఆ క్షణంలో చంద్రుడు మరికొంచెం పైకివచ్చి వెండితీగెలవంటి తన కిరణాలను అమృతంలో తడిసి భూమ్యాకాశాలమధ్య ఒక అనుబంధాన్ని నిర్మిస్తున్నాడు—

ఆకాశంలోని చంద్రునిలా మెరిసిపోతున్న సౌందర్య భూమిపై తన కాళ్ళదగ్గరే కూర్చొన్న కనకంతో అన్నది.

'కనకం చూడు—విధికి మనం కర్తలం

ణాము—అదంతా దేవుడి చేతిలోనే వుంటుంది—కేవలం మన ధర్మాన్ని నిర్వహించడమే మన బాధ్యత—నాకుమాత్రం బాధలూ భయాలూ లేవంటావా? కాని నేను నీలాగా బుద్ధిహీనురాలినిగా ప్రవర్తిస్తున్నానా?'

కనకం ఆశ్చర్యపడ్డది.

తనకూ సౌందర్యకూ పోలికా?

నిజం చెప్పాలంటే సౌందర్యకు ఏలోపమూ లేదు ఆర్థికంగా బాగానే వుంది వారిస్థితి.

ఓ ఎయిర్ కూలర్, ఫ్రిజ్, మొజేయిక్ ఫ్లోరింగ్ గదుల్లో ధగధగ మెరిసే వెండి గిన్నెలూ స్టీలుసామానూ డెకొలమ్‌వేసి ముట్టుకుంటే మాసిపోయేటట్లుండే డ్రైసింగ్ గదుల్లోని కాంతలూ.

లేటెస్టు మోడల్ కార్.

డ్రైవర్—పనిమనిషీ—వంటమనిషీ—

సౌందర్యకు భౌతికమైన సిరిసంపదల్లో ఏలాంటి లోపమూ లేదు—

భర్తను చూద్దామంటే అతిలోక సుందరుడు కాకపోయినా అనాకారి మాత్రం కాదు—

ముఖ్యంగా మొగవాడికి అందమైన విద్య వుంది—

భార్యంటే ఎంతో ప్రేమ—

దాన్నిమించిన గౌరవం—అభిమానం—

ఇక ఆమె సంగతి చూద్దామంటే అప్సరలా ఏడువారాల నగలూ బండెడు టెర్లిన్ ఫారిన్ నైలెక్స్ చీరెలతో రతీదేవి

పతివ్రత

శాపవశాన భూమిమీద సాకారంగా వెలుస్తున్నదా అన్నట్లుండేది—

అలాంటిది, తనకూ సౌందర్యకూ పోలికేమిటి?? ఒకపూట తింటే రెండోపూట పిల్లలకు గంజి దొరుకుతుందనే కనీసపు హామీకూడా లేని తన జీవితానికి పాతివ్రత్యమూ, దానిద్వారా తపశ్శక్తిని సాధించడం సాధ్యమా?

కేవలం పురాణాల్లోని కథలవలె విని ఆనందించి అశ్రువులు రాల్చవలసిందే!!

అందుకే కనకం అన్నది 'ఈపాతివ్రత్యవ్రతం అందరికీ అందుబాటులోలేని అంగని ఓ. మానుషం అమ్మగారూ — నీవంటి అదృష్టవంతులూ పెట్టిపుట్టిన వారే చేసే వ్రతం ఇది.'

కనకం స్కూలుచదువు చదువుకోకపోయినా సాంస్కృతికమైన విజయసారథిగారి కుటుంబ వాతావరణంలో పెరిగింది—కాబట్టే భావాలకూ భాషకూ ఆమెకు లోటులేదు—

ఈ మాటతో సౌందర్యకు కోపం వచ్చింది—

'వెర్రిమొగమూ — మహాకార్యాలు సాధించడానికి పెద్దపెద్ద పరికరాలూ సాధనాలు లేకుండానే మహాత్ములు పురోగమిస్తారు—విజయాన్ని పొందుతారు — కనకం నాకంటే నీకు ఆర్థికంగా పెద్ద స్థితిగతులు లేక

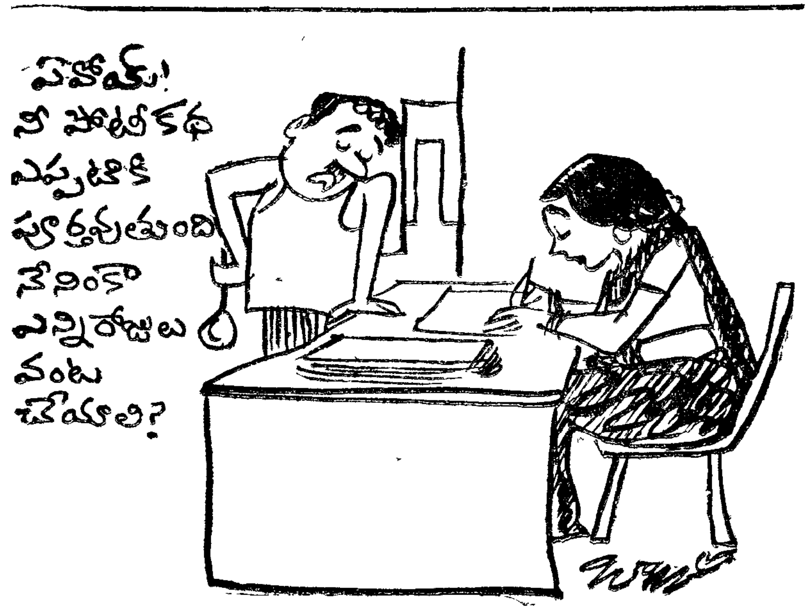

పోవచ్చు కాని భర్త అనురాగంలోనూ ఆత్మీయతలోనూ లోపం ఏమన్నా వుందా? అలాంటప్పుడు నీ శక్తి వంచనలేకుండా మన్వాయన్ను పువ్వుల్లో పెట్టి పూజించడం మానేసి నాతో వాదిస్తున్నావు సిగ్గులేదా—'

తనకు నిజంగా సిగ్గులేదనే అనిపించింది కనకానికి. కాని ఏం చేస్తుంది? తనకలా పట్టుచీరెతో తులసికోటకు భర్త సౌభాగ్యాన్నికోరి పూజచేయడం చేతకాదు. పాదతీర్థం పుచ్చుకోవడం ఎరుగదు.

సౌందర్యకు బిడ్డలు లేరు—

తనకలాకాదు ముగ్గురు బిడ్డలప్పుడే. ఆ సీనుగాడు డబ్బు పేకాటకూ తాగుడుకూ తగలేస్తే వారి గంజిమాటేమిటి?

కేవలం మోహనరావుగారింట్లో తన తిండి వెళ్ళితే సరా?

బిడ్డలు ఆకల్లో లక్ష్మణా అని అల్లాడుతుంటే తనకెలా మనశ్శాంతి లభిస్తుంది?

మొగుడి నైచ్యాన్ని ఏలా సహించి వూరుకొంటుంది?? అందుకే సీనుగాడికి నాలుగు తగిలిస్తుంది—

'దొంగ వెధవా — నువ్విట్లా తాగుడు మానెయ్యకపోతే నేను మారుమనువు చేసుకొంటానని' బెదిరిస్తుంటుంది — నిజానికి అది జరిగేదీ, పొయ్యేదీ కాదని ఇరువురికి తెలుసు—

అయినా కనకానికి అంతకంటే చేతిలో వేరే ఆయుధాలు ఏమున్నాయి?

ఉన్నవన్నీ శక్త్యనుసారం ఒకదాని తర్వాత ఒకటి ప్రయోగిస్తుంది — ఏడుస్తుంది—రభస చేస్తుంది—.

నలుగురినీ పిలిచి బజారులో పంచాయితి పెట్టి మొగుణ్ణి నేరస్థుణ్ణిగా ఉరిశిక్ష వేయదగ్గ ముద్దాయిగా నిరూపిస్తుంది —

బుద్ధిలేని జనమంతా పని మానుకొని ఈ ఉచిత వినోదాన్ని తిలకించి కనకాన్ని నాలుగుమాటలూ సీనుగాణ్ణి పదో నాలుగు కూతలుకూసి ప్రతిఒక్కరూ ఒక న్యాయనిర్ణేతల్లా తమతమ జడ్జిమెంట్ ఈ పంచాయితీమీద పాస్‌చేసి వెళ్తారు—

అంతటితో ఆ ఘట్టం సమాప్తం —

మళ్ళీ మర్నాడు ఇలాంటి మరొకటి తయారు—

అందుకే కనకం అనుకున్నది— అన్నది

కూడాను—

'మీ పాతివ్రత్యత వ్రతం నాకు ఈ జీవితంలో అసంభవం అమ్మగారూ — అందుకు దేవుడు నన్ను నరకానికి పంపినా సరే — ఇనుపకాకులతో పొడిపించినా సరే.'

* * *

గోవిందరావు మళ్లీ వచ్చాడు.

తలుపు తట్టాడు.

కనకం లోపల వంటమనిషికి సహాయ పడుతున్నది—

సౌందర్య తానే స్వయంగా వెళ్లి తలుపు తీసింది.

కళ్లు ఎర్రగా వున్నాయి—

ఎక్కడినుంచి వచ్చాడు? ఎందుకు వచ్చాడు?

ఇవన్నీ అడిగే అధికారం సౌందర్యకు లేదు.

చెప్పవలసిన అవసరమూ గోవిందరావుకు లేదు—

నేరుగా లోపలికి నడుస్తూ అడిగాడు.

'తమ్ముడు లేడా?'

'ఇంట్లో లేరు.'

'ఎప్పింటికి వస్తాడు.'

'తొమ్మిది దాటుతుంది'

'మంచిది — అయితే నాకు ముందే వడ్డించండి—ఆకలవుతున్నది'

సౌందర్య కనకాన్ని పిలిచి బావగారికి కావలసిన సౌకర్యాలన్నీ చేయమని చెప్పి తన గదిలోకి వెళ్లింది—

గోవిందరావు విచారికోసమూ ఎదురు చూడకుండానే షడ్రసోపేతమైన భోజనం ముందు తానే ముగించాడు—

భోంచేస్తూ మధ్యలో తలెత్తి కనకాన్ని ప్రశ్నించాడు 'అమ్మాయి ఏదీ'

'గదిలో వున్నారండీ'

'ఓహో — వంట చాలా బాగుందని చెప్పు—' చెయ్యి కడుక్కొని మేడపైకి వెళ్లి ఆరుబయట కూర్చున్నాడు.

కనకం పాన్‌దాన్ ఎదురుగా ముందు పెట్టింది—

ఆకులు వక్కలు నములుతూ అలా ఆకాశాన్ని చూస్తూ కూర్చున్నాడు గోవిందరావు—

గోవిందరావు వచ్చాడంటే సౌందర్యకు భయం —

ఏళ్ళకు వచ్చినా సరే ఆయనకు అవసరం వేల సంఖ్యలోనే వుంటుంది. మోహనరావు మారు మాట్లాడకుండా ఇచ్చి పంపుతూనే వుంటాడు—

ఈసారి మళ్లీ ఎందుకొచ్చాడో?

ఎంత తీసుకుపోతాడో??

అయినా సౌందర్య ఎన్నడూ భర్తనీ విషయం అడగలేదు — అవిభక్త కుటుంబంలో తాను జోక్యం కలుగజేసుకోవడం ఆదర్శాలకే విరుద్ధం అనుకున్నది.

అప్పుడప్పుడూ ఇంకా కనకమే అంటుండేది మూచాయగా మోహనరావుతో—

అయితే కనకం మాటలకు మోహనరావు గడ్డిపరక కిచ్చిన విలువకూడా ఇవ్వలేదు.

* * *

విజయసారథి మంచి స్థితిపరుడు.

బాగా పలుకుబడి కల మనిషి—

లేకలేక అపురూపంగా చాలా ఆలస్యంగా గోవిందరావు కలగడంతో ఆ పిల్లవాణ్ణి అల్లారుముద్దుగా పెంచారు—

ఫలితంగా గోవిందరావుకు చదువు సంధ్యలు అబ్బలేదు—ఎప్పుడూ చీట్లాటా క్లబ్బులూ తాగుడూ—ఇలా తయారైనాడు.

గోవిందరావు పుట్టిన నాలుగేండ్లకే మోహనరావు పుట్టాడు. కాని మోహనరావు ముద్దూ ముచ్చటలు చూచుకునే అదృష్టం వరలక్ష్మమ్మకు ఎక్కువకాలం లేకపోయింది—

'ఇటు భార్యపోయిన విచారం; అటు పసిపిల్లవాణ్ణి సాకి పెంచి పెద్దచేయడం ఎలా?' అన్న దిగులూ విజయసారథిని బాగా కుంగదీశాయి—

కనకం మోహనరావుకన్నా కొంచెం పెద్ద

గోవిందరావుకన్నా చిన్న—

కనకం తల్లిదండ్రులు కూడా వాళ్ళింట్లోనే చాకిరీ చేసుకొని బతికేవారు—

వాళ్ళు కన్నుమూస్తూ 'కనకాన్ని' వరలక్ష్మమ్మ చేతిలో పెట్టి పోయినందుకు గాను సొంతకూతురి లాగానే పెంచింది వరమ్మ కనకన్ని.

అందుకు కృతజ్ఞతా సూచకంగానా అన్నట్లు వరమ్మ కన్నుమూశాక మోహనరావు పెంపకంలో కనకం ఎంతో శ్రద్ధ కనపరచేది—

తన వయస్సుకు మించిన శక్తిని పుంజుకొని తమ్మునిలా పెంచి పెద్దచేసింది— తానూ ఒకవైపు పెద్దదవుతూ—

గోవిందరావు విద్యావంతుడైతే కొంత బాగుపడతాడేమోనన్న భావంతో విజయసారథి అతన్ని చదువులో ప్రవేశపెట్టాడు— ఇంటిదగ్గర ముగ్గురు టీచర్లను పెట్టాడు కాని నీటిపై వ్రాసిన అక్షరాల్లా విద్య అతనికి అబ్బలేదు — చదువువల్ల సంస్కారాలు పెరగకపోగా జులాయి వెధవల సాంగత్యం పట్టుబడి సానికొంపలకు వెళ్లడం మొదలుపెట్టాడు—

దీనికి ప్రతిక్రియగా పెండ్లిచేశాడు;

హల్లో నువ్వు నోరు విప్పి మాట్లాడి బోల్డ్రోజులైనాయ్ రా!!

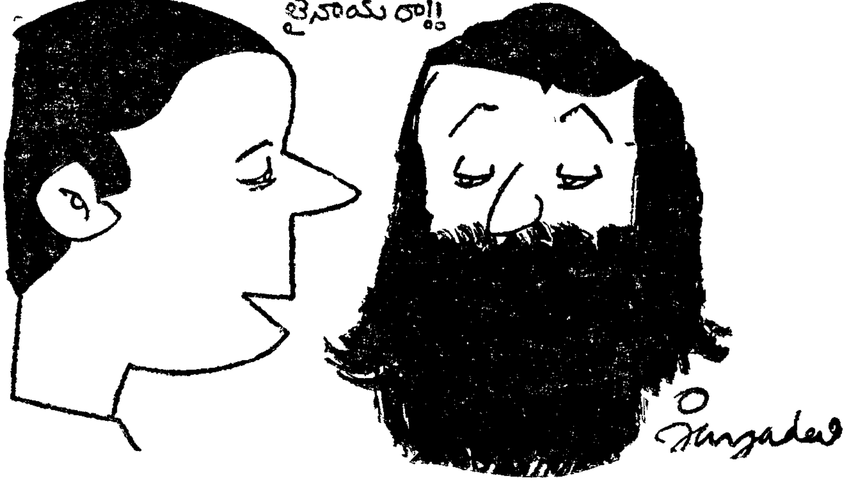

కాని ఈ వర్షాకాలపు వెల్లువను శాంత గరికపోచలా ఆపి వుంచలేకపోయింది—

ప్రవాహ వేగానికి వంగిపోయింది—

లావరీక్షలో 'అన్‌లాఫుల్ యాక్టివిటీ'కి దిగినందుకుగాను డీబార్ చేశారు గోవిందరావును.

అంతటితో అతని విద్యాజీవితానికి శాశ్వతంగా స్వస్తి.

'పీడా వదిలింది' అనుకొన్నాడు దీనితో—

జీవన్ముక్తి దొరికిన యోగిలా ఈ విద్యాబంధాలనుండి బయటపడ్డట్టు ఆనందించాడు—

విజయసారధికి తానింక ఎక్కువకాలం జీవించనని తోచింది—

మోహనరావును పిలిచి 'నీవు ప్రయోజకుడివి— బుద్ధిమంతుడివి. అన్న సంగతి తెలిసిందేకదా! అందుకే వాడిచేతుల్లో నిన్ను పెట్టిపోవలసింది పోనిచ్చి నీ చేతుల్లో వాడిని అప్పగించి వెళ్తున్నాను — మీ గొంతుల్లో ఊపిరి వున్నంతవరకు విడివడకండి—ఒకరి నాశ్రయించుకొని ఒకరు బ్రతకండి—' అని చెప్పి అప్పగింతలు జరిపి ఆ తర్వాత సౌందర్య వచ్చాక కొంత కాలానికి కన్నుమూశారు—

ఒకరి నొకరు ఆశ్రయించుకోవడం అనే మాట కేవలం లాంఛనప్రాయమైనదే—

గోవిందరావును ఆశ్రయించుకొని మోహనరావు పనిచేయించుకొన్న క్షణాలు చాలా తక్కువ—

మోహనరావు తన పలుకుబడి నుపయోగించి గోవిందరావుకొక ఉద్యోగం ఇప్పించాడు కాని అందులో అతను చేసిన అక్రమాలవల్ల గోవిందరావు ఉద్యోగం పోవడమేకాదు వాటిని సరిదిద్దేసరికి మోహనరావు తల ప్రాణం తోకకువచ్చింది—

ఇదంతా చూచి ఒకరోజు గోవిందరావు అన్నాడు. 'తమ్ముడూ నావల్ల నీవెంతో శ్రమపడుతున్నావు. అందుకు చిన్నవాడివైనా నేను నిన్ను క్షమించమని కోరుకుంటున్నాను. ఇద్దరికీ పెళ్ళిళ్లయినాయి— ఇక సంసారాలు పెరుగుతాయి — ఒకరిమీద ఒకరు బరువు బాధ్యత ఉంచుకోవడం మంచిదికాదు— పంపకాలు చేసుకుందాము— ఎవరికి వచ్చిన దానితో వాళ్ళు వేరువేరుగా సంసారాలు చేసుకుందాము.'

పతివ్రత

మోహనరావుకు విజయసారధి కళ్ళముందు మెదిలాడు. ఆయన చేతిలో తాను చెయ్యి వెయ్యడం ఓ చిత్రంలా కళ్ళకు కట్టింది—నిగ్రహంతో అన్నాడు.

'అన్నయ్యా మంచికో చెడుకో అవి భక్తంగా వున్నాము – ఇప్పుడు వేర్లుపడితే నలుగురూ నాలుగుమాటలు అంటారు— అయ్య తండ్రిపోగానే భార్యలు వచ్చి కొడుకులను వేరుచేశారని అంటారా—సమాజానికి అకవాలు వినడానికి చెవులూ, అనడానికి నోరూ మాత్రమే ఇచ్చాడు దేవుడు— హృదయం సమష్టికి చాలా తక్కువగా వుంటుంది — విడిగా ఒక్కొక్కడూ ఉత్తమంగావున్నవాడే, సామూహికంగా మందిలో నిలబడ్డానుకో కొన్ని సందర్భాలలో వాడిలో సమష్టి చైతన్యం నికసిస్తుంది. (మాస్ మెంటాలిటీ) అప్పుడు వాడు పశువుగా

బాల్యం

బాల్యం ఒక పవిత్ర స్వర్గం
అహర్నిశం చింతలు లేని జీవితం—
ఆటలు— పాటలు
ఎగరడం— దూకడం
తోచింది చేయడం
అనుకున్నది చెప్పడం
అబద్ధాలకు అన్యాయాలకు
అర్థం తెలియక పోవడం—
ఉపకారంవల్ల ఒరిగే మేలు
అపకారంవల్ల కలిగే హాని
అంతు పట్టకుండడం
ఇది కావాలనీ— అది లేదనీ
ఇంటిలోని పోరు
ఇల్లాలి బంధం— అనే
విచారం లేకపోవడం—
వ్యాపారం నష్టమనీ
ఉద్యోగం ఊడిందనీ
అప్పుల వాళ్ల గొడవలనీ
పన్నులవాళ్ల బాధలనీ
అసలే లేక పోవడం.
అంతా ఒక ఆనందమయమైన స్వప్నం!
ఊహించలేని అమాయకపు స్వర్గం!
కాని—
చేయి జారిపోతుంది బాల్యం
చెప్పకుండా అది స్వర్గమని తెలిసేటప్పటికే.

—ఎల్. మాలకొండయ్య

మారే అవకాశాలుకూడా లేకపోలేదు — పది నోళ్ళతో తన నోరు కలిపి ఉచితానుచితాలు లేకుండా తిడతాడు.'

మోహనరావు చెప్పింది నిజమేకాని పూర్తి సత్యంకాదు—సమష్టి చైతన్యం పశుత్వం వైపుకేకాదు పరమేశ్వరత్వం వైపుకు కూడా నడువవచ్చు.

విడిగా పశువుగా వున్న వ్యక్తే అసంఖ్యాకమైన ఉత్తముల మధ్య నిలబడ్డప్పుడు తానూ ధర్మపన్నాలు చెపుతాడు. సత్యాన్ని ఉపాసిస్తానని ప్రమాణాలు చేస్తాడు.

ఈ చర్య మాట ఎలా వున్నా ఆస్తికి సంబంధించినంతవరకు అన్నతమ్ములు విడిపడలేదు—

మోహనరావు తండ్రిమాటకు కట్టుబడ్డాడన్న సంగతి తెలియని శాంత దీన్ని మరిది బలహీనతగా భావించి సాధ్యమైనంత అతన్ని దోచుకోవాలని నిశ్చయించుకుంది—

'విడిబడితే ఏముంది ? ఆ వున్న నాలుగు డబ్బులూ భార్య రంగురంగుల చీరెలకూ నగలకే చాలవు—అందుకే ఈ దొంగ నాటకమూ ఆ సౌందర్య ఎరగబాటునూ—ఎవరికి తెలియని భాగోతమిది—మనలాగా పొదుపుగా చేసుకునే సంసారమయితేనా ? ఎంత ఉద్యోగముంటేనేం చిల్లికుండలో నీళ్ళు పోసినట్లు'—అని మొగుణ్ణి రెచ్చగొట్టింది—ఫలితంగా గోవిందరావూ శాంతలకు పైతృకమైన ఇంటిని వదిలివేసి మోహనరావు వేరే అద్దె ఇంట్లో వుంటున్నాడు. ఆస్తిపై ప్రతిసంవత్సరమూ వచ్చిన ఆదాయం చెరిసగమూ పంచుకొంటారు—

అయితేనేం ఉద్యోగంలేని గోవిందరావుకు ఈ డబ్బులు చిల్లపెంకుల్లా ఖర్చైపోవడానికి ఎంతకాలం పట్టాలి ?

అందుకే తమ్ముడిఇల్లు ఒక ఖజానాగా భావించి ఎప్పుడుపడితే అప్పుడు వస్తాడు.

ఇచ్చినంత తనకు నచ్చినంత గుంజుకొని పోతూవుంటాడు మధ్యమధ్య—

* * *

సౌందర్యకు మెలకువ వచ్చేసరికి తీవ్రంగా మాటలు వినపడుతున్నాయి—

'అయ్యగారూ మీరాయనకు ఒక్క పైసాకూడా ఇవ్వడానికి వీలులేదు— అమ్మగారు కొంది కదా అని నేనూరుకోను—' గోవిందరావు ఖిన్నుడైపోయాడు—

'ఛీ! వెధవ బతుకు — చివరకు పని

మనిషిచేత కూడా మాటలనిపించుకోవలసి వచ్చింది— ఇంతకన్నా చావడమే మంచిది.'

'అంత బుద్ధేవుంటే చావడమెందుకు? తాగుడూ తిరుగుడూమాని బుద్ధిగా ఉద్యోగమే చేసుకోవచ్చుగా — జలగలా మమ్మల్ని పీడించడం దేనికి?'

మోహనరావు ఉద్రేకంలో కనకాన్ని ఫెడీఫెడీ మని కొట్టాడు — కనకంపై మోహనరావు చెయ్యి చేసుకోవడం ఇదే మొదటిసారి—

'అమ్మగారు పతివ్రతకదా అని అలుసు తీసుకొని అన్యాయం చేస్తుంటే అడ్డం వచ్చినందుకు మంచిగానే చేశారు అయ్యగారూ — నాకు తన్నులు పడవలసిందే—' ఏడుస్తూ గది విడిచి వెళ్ళింది కనకం—

మోహనరావు దుఃఖితుడైనాడు — అతని మనస్సు క్షోభించిపోయింది — చిన్నడూ కనకంపై చెయ్యిచేసుకోలేదు తన చిన్నప్పటినుండి.

కాని ఇవ్వాళ ఇలా...

మాట్లాడకుండా ఇనప్పెట్టిలోంచి పది వందరూపాయల నోట్లు తీసి ఇచ్చి 'అన్నయ్యా ఇవి తీసుకొనివెళ్ళు' అన్నాడు.

'చాలవు — పదిహేనువందలు కావాలి.'

ఈ వెయ్యి రూపాయలూ తన సంపాదనలోంచే ఇచ్చాడు మోహనరావు—

ఇంకా మరో అయిదువందలుకూడాను— మారుపలకకుండా మరో అయిదువందలు కూడా తీసి ఇచ్చాడు—రెండు చేతులూ ఎత్తి నమస్కరించి 'అన్నయ్యా డబ్బు ఇక దుబారా చెయ్యకు — నేనీ ఖర్చు భరించలేను—ఇక మళ్ళీ నాదగ్గరకు రాకు—'

పదిహేను వందలు ఇచ్చినా తన దగ్గరికి రావద్దన్నమాట శూలంలా గుచ్చుకొంది గోవిందరావుకు—

'ఇదేదో ముష్టిలా నాకివ్వకపోతే, ఆ పొలాలూ ఫిక్సెడ్ మొత్తాలూ పంచుకుంటే సరిపోదూ—'

నిమిషానికొకసారి గోవిందరావూ కాంత తన నిజాయితీని బ్లాక్ మెయిల్ చేస్తున్నారు — ఎక్స్‌ప్లాయిట్ చేస్తున్నారు— తండ్రికిచ్చినమాటను నిలబెట్టుకోవాలనే తన పదాన్ని బలహీనతగా భావించి తన్ను వంచిస్తున్నారు—

మోహనరావు ఇక భరించలేకపోయాడు 'అలాగే అన్నయ్యా రేపే రామకృష్ణకు కబురుపెట్టు — ఎవరిదిరారు పంచుకొందాము'

రామకృష్ణ వాళ్ళ ఇంటి వకీలు—

తమ్ముడు పంపకాలకు ఒప్పుకుంటాడని గోవిందరావు కలలోకూడా అనుకోలేదు— అందువల్ల ఆమాట అతనికి నీరులేని మేఘంనుండి నిప్పురవ్వరాలినట్టు తోచింది—

ఒక్కక్షణం అప్రతిభుడైపోయినాడు — పంచుకొంటారు—

గోవిందరావు ఆస్తి గోవిందరావుకు వస్తుంది—

మొత్తం కొన్నేళ్ళు హాయిగా ఖర్చు చేసుకోవచ్చు. ఆ తర్వాత అయినా తమ్ముడు తనకు డబ్బివ్వకపోకాడా మళ్ళీ—

తాను తిండికిలేక బికారిగా తిరుగుతుంటే అది మోహనరావుకుమాత్రం ఏమి గౌరవం?

కాబట్టి పంపకాలు అయినతర్వాత కూడా తనకు తమ్ముడు ఉద్యోగం చేసి రెండు చేతులతో సంపాదించినదాన్ని ముట్టచెప్పకుండా ఉండడు.

అలాంటప్పుడు పంపకాలు తనకు మంచిగానే తోచింది— తల ఊపింది మాట్లాడకుండా మెట్లు దిగాడు—

సరిగ్గా గోవిందరావు ఏమనుకున్నాడో అదే అనుకొన్నాడు మోహనరావు—

పుష్టిగల ఆహారం ముఖ్యం

ఆనందాన్ని అందించి అలరించేందుకు

మీరు తీసుకునే ఆహారానికి నిండుదనాన్ని ఇస్తుంది ఆల్ఫా-సాంగ్! కాల్షియం, ఫాస్ఫేట్లు, ఖనిజములు, ఇంకా అవసరమైన పుష్టికర పదార్థాలు మాత్రమేగాక, శక్తివంతమైన భారతీయ ఓషధులతో పరిపూర్ణమైనది ఆల్ఫా-సాంగ్! చక్కని ఆరోగ్యాన్ని యిచ్చే ఆదర్శప్రాయమైన టానిక్! ఎదిగే పిల్లలకు, పిల్లల తల్లులకు, వయసు మళ్ళిన పెద్దలకు, కుటుంబాలలోని అందరికి ఆవశ్యకమైన టానిక్!

మీరు నిత్యం తీసుకునే ఆహారాన్ని శక్తివంతంజేసి, జీర్ణశక్తిని ఎక్కువ జేస్తుంది ఆల్ఫా-సాంగ్! ఆహార సారాన్ని వంటికి పట్టేటట్లు చేస్తుంది! నరాల ఉద్రిక్తతను తగ్గిస్తుంది కూడా!

చూర్ణంగాను, బిళ్లలుగాను లభిస్తుంది ఆల్ఫా-సాంగ్. బిళ్లలు చక్కెర లేనివి గనుక, మధుమేహరోగులు కూడా నిర్భయంగా సేవించవచ్చు!

జె. & జె. డిషేన్
హైదరాబాద్

ఆల్ఫా-సాంగ్

కుటుంబంలో అందరికీ సహజమైన ఆరోగ్యం ఇస్తుంది.

వెంపకాలు — అయినా — తర్వాతకూడా తన్ను పీడించక మానదు.

తాను ఇవ్వక తప్పదు—

ఇవ్వడగా, తండ్రి ఆమ్మకు శాంతి లభి స్తుందా పెద్దకొడుకు తిండికిలేక తిరుగుతుంటే?

నీతికీ వాస్తవానికీ మధ్య జరుగుతున్న సంఘర్షణలో మోహనరావు తట్టుకోలేక పోయాడు—

గోవిందరావు వెళ్లాక సౌందర్యవచ్చి భర్తను భోజనానికి రమ్మన్నది—

'వెళ్ళు— నా ఆకలిగాలేదు' విసుక్కు న్నాడు—

సౌందర్య మాట్లాడకుండా తన గది లోకి వెళ్లింది—

కనకం పక్కకూడా లేకుండా అలాగే నేలమీద ఓమూల పడుకున్నది కన్నీరు చెంపలపైనుండి జారగా—

* * *

తెల్లవారింది.

సౌందర్య బ్రతుకు తెల్లవారింది—

అంతా తలోమాట, తలో ఆరోపణ తలోక పిర్యాదు—

'మార్ఫియా మింగే పోయాడు—'

'ఏడిశావు—స్లీపింగ్ పిల్స్ మార్ఫియాలతో పోయాడంటే నాకు నమ్మకంలేదు — ఆ గోవిందరావే డబ్బివ్వలేదని ఏదో చేసి వుంటాడు—'

'ఎంతఘాతుకం—ఎంత అక్రమం—'

'రామలక్ష్మణుల అనురాగం కేవలం కథల్లోనేకాని లోకంలో వున్నదంతా రావణాసురుడూ విభీషణుడేనయ్యా' ఎన్నో వ్యాఖ్యానాలు—ఎన్నో విమర్శలు — పరామర్శలు.

సౌందర్య ఏడుస్తున్నదా ?

కన్నీటి ప్రవాహంలో ఆమె బుద్ధి మనస్సు ఆత్మా కొట్టుకొని పోయాయా? హృదయాగ్నికి దహనమై బూడిదగా మారాయా ?

ఏమో !

ఎవరికి తెలుసు—

కనకం పరీక్షించి చూచి ఆమె సజీవంగానే వున్నదని నిశ్చయించు కున్నది—

పతివ్రతలు భర్త మరణవార్త వినగానే ప్రాణత్యాగం చేస్తారని కథల్లో విన్నది—

సౌందర్య చెప్పడమూ గుర్తున్నది—

కాని సౌందర్యకు ప్రాణం పోలేదు—

ఇది కలియుగం—

ధర్మం ఒంటిపాదంమీదనే నడుస్తున్నది.

లేకుంటే సౌందర్య ఇంకా సజీవంగానే వుండటమేమిటి??

ఇప్పుడూరుకుంటే సర్వనాశన మవుతుం దని కనకం నిశ్చయించు కున్నది—

తన కర్తవ్యం ఆమెను వెన్నుతట్టి లేపింది—

లేచి సౌందర్యను ఊరడించింది—

అందుకేమి చెప్పిందో ఎలా చెప్పిందో ఏకథకుడో వర్ణించలేనంతనైపుణ్యం ఏం ప్రదర్శించిందో ఎవరికి తెలుసు ?

సౌందర్య లేచి కూర్చున్నది—

మూర్తీభవించిన శోకదేవతలా లేచి నిలబడింది.

జీవచ్ఛవంలా లేచి నడిచివెళ్ళింది భర్త వద్దకు.

ఈలోపల డాక్టర్లు రావడం శవ పరీక్షచేయడం స్లీపింగ్‌పిల్స్ ఎక్కువ కావడంతో ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడని రిపోర్టులు రావడం శవాన్ని తిరిగి బంధువుల కప్పగించడం అన్నీ జరిగాయి—

మోహనరావు దేహాన్ని ఇంటికి తెచ్చారు.

ఈలోపలే లాయరుతోసహా శాంతా గోవిందరావు వచ్చి కూర్చున్నారు—

ఆస్తిపాస్తుల వివరాలు అడుగుతున్నాడు లాయరు రామకృష్ణ.

కనకం జవాబు చెప్పింది 'రామకృష్ణగారూ దీనికిది సమయంకాదు — దయతో దహనకాండ ఆ పన్నెండు రోజుల వ్యవహారమూ ముగియనివ్వండి—'

'అలా వీలులేదు — భర్తకు ఘనంగా అంత్యక్రియలు జరగాలనే నెపంగా ఉన్నంతా సౌందర్య ఖర్చుపెట్టేస్తే మా గతి ఏంకావాలి? ఆ ఉన్నదేదో ముందు నగదూ బంగారం తేలనివ్వండి' శాంత అన్నది.

'ఏమీలేదు—మీ కిక్కడ 'క్క' దమ్మిడీ ఆస్తి లేదు — నోరుమూసుకొని వెళ్లడం మంచిది' కనకం రోషంతో బదులిచ్చింది.

'ఇది మా ఇంటి వ్యవహారం — మధ్యలో పని మనుషులూ, దాసీవాళ్లూ కలుగజేసుకోవడం మాకు సరువు తక్కువ' శాంత గద్దించింది—

శవాన్ని బయటపెట్టి వాటాలు పంచుకునే మీకు పరువుకూడా ఒకటి వున్నదన్నమాట'

కనకం అన్న ఈ మాట దోసెడు నిప్పులను రాల్చింది.

రామకృష్ణ అందుకున్నాడు 'అమ్మాయ్ సౌందర్యా— నువ్వు మాట్లాడమ్మా—'

సౌందర్య వచ్చింది — కాని మాట్లాడ

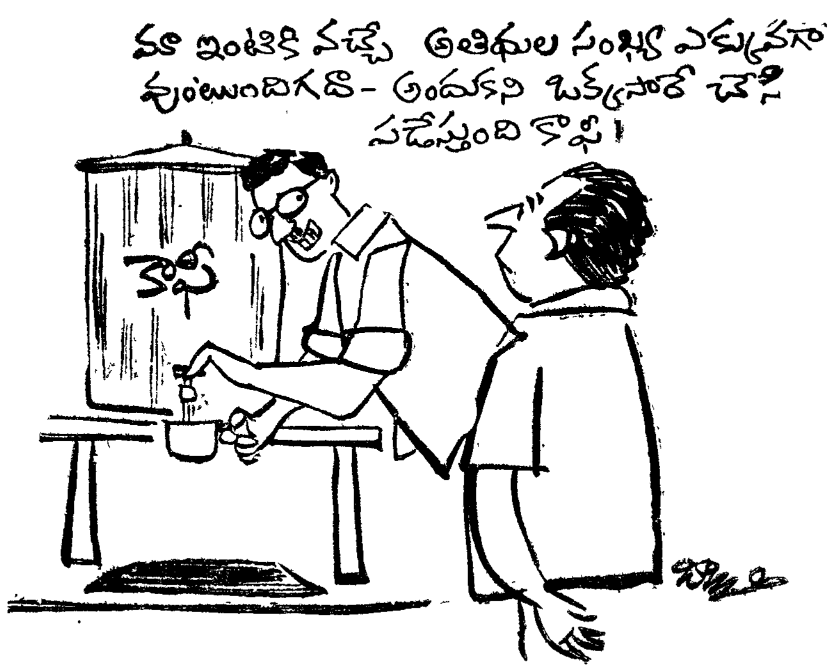

లేదు—

మాట్లాడడానికి ఆమెలో ఇంకా ఇంద్రియజ్ఞానం ఉన్నదో లేదో?

'చూడవమ్మా—మీరు వేరువేరు ఇళ్ళల్లో వున్నా చట్టం దృష్ట్యా అవిభక్త కుటుంబం కిందనే లెక్క — అందుకనే స్థిరాస్థులు చరాస్థులూ కలిసి లెక్క చూడాల్సిందే—'

'బావగారింటినుంచివస్తున్నారా?' ఆయన చివరకు ఇలా ప్రేరేపించాడా అని ఒక భావం — మా ఆస్తి లెక్క చూడడానికి వచ్చావు మరి ఆయన ఇంటిని సీలుచేసి వచ్చారా? అని మరొక అర్థం—

బావతో కలిసివచ్చిన వాడివి ఆయనకన ఉదాత్తమైన గుణాలు ఎలా వస్తాయి?, అని ఇంకోధ్వని—

ఇన్ని స్ఫురింపాయి సౌందర్య అన్న ఆ చిన్న మాటలోనూ గోవిందరావుకు — కాంతకు — రామకృష్ణ కు —

సౌందర్యే మళ్ళీ అన్నది 'ఉన్న స్థిరాస్థి తెలిసిందే — భాగాలు పంచండి తర్వాత — చరాస్థి అంటూ ఏమీలేదు ఆయన, ఉద్యోగంచేసి సంపాదించిన ఈ సామాను తప్ప ఒక్కటి—

'అది కాదమ్మా — రొక్కమూ బంగారమూ వగైరా'

'అలాంటి వేవీ లేవు—'

నిర్ఘాంత పోయాడు గోవిందరావు—

'అబద్ధం — ఏడువారాల నగలుండాలి— బోలెడంత కాష్—వెండి సామాను'

సౌందర్య తలెత్తి ఒక్క చూపు చూచింది—

ఆ చూపుకు రుద్రుని మూడోకంటి వేడే వుంటే గోవిందరావు బూడిదిగా మారేవాడే ఇప్పుడో—

'ఛీ నీచుడా! తమ్ముడి స్వార్జితంతో మరదలికి పెట్టిన బంగారాన్ని భాగాలకు పంచమనివచ్చావు నీవు మనిషివేనా' అని కొరడాతో చెళ్ళున వీపుపై మోదినట్లని పించింది ఆ చూపులతో గోవిందరావుకు—

'రామకృష్ణగారూ — మాకు గోవిందరావు గారి అప్పులు చాలా వున్నాయి — అవన్నీ తీర్చాల్సిందే — అది జరిగేవరకూ ఆస్తి వ్రాచిక పుస్తకం ఖర్చుపెట్టడానికి వీలులేదు— పీళ్ళు వెళ్ళండి ఇంటికి—'

రామకృష్ణ న్యాయపద్ధతిలో ఇల్లు పరీక్షించాడు.

ఇంట్లో ఒక్కపైసా లేదు— చిక్కన విలువైన వస్తువులేదు—

కాష్ చిల్లిగవ్వలేదు—

మోహనరావు శవదహనం ముందు సమస్యగా మారింది—

గోవిందరావు మరదలి దగ్గరికివచ్చి అడిగాడు 'అమ్మాయ్—నలుగురిలో ఇప్పుడు నవ్వులపాలౌతున్నాము—ఆ డబ్బు ఎక్కడ దాచావో చెప్పు. కనీసం దహనకాండకన్నా కొంత రొక్కం నాచేతికియ్యి—'

సౌందర్య నవ్వింది—

విచిత్రమైన నవ్వు

ఎవ్వరూ వ్యాఖ్యానం చెప్పలేని కన్నీటి నవ్వు — భర్తను అల్లరిపాలు చేయడానికై అప్పుల వాళ్లతోసహా వచ్చిన బావ తన్ను నవ్వులపాలు కాకుండా రక్షించమని డబ్బు అర్థిస్తున్నప్పుడు నవ్విన నవ్వు—

సౌందర్య నవ్వు గోవిందరావుకు విడవని కాలిచెప్పు దెబ్బలా తగిలింది—

మోహనరావు ఆఫీసుస్టాఫ్ అంతావచ్చారు—

అందరూ సానుభూతి చూపారు—

తలా ఒకమాటా అనుకున్నారు—

మునిసిపాలిటీ బండిలో స్మశానం చేరవేసి దహనం అయిందనిపించారు.

పతివ్రత భర్త అనాథ ప్రేతంలాగా చందాలతో దహింపబడ్డాడు.

ముష్టెత్తిన పైసలతో వెలరేగిన అప్రతిష్ఠలాగా మంటలు భగభగలేచాయి—

కనకం ఇంట్లో దాగిన ఏడువారాల నగల బంగారంలాగా మంటలు మిలమిలా మెరిశాయి. ●

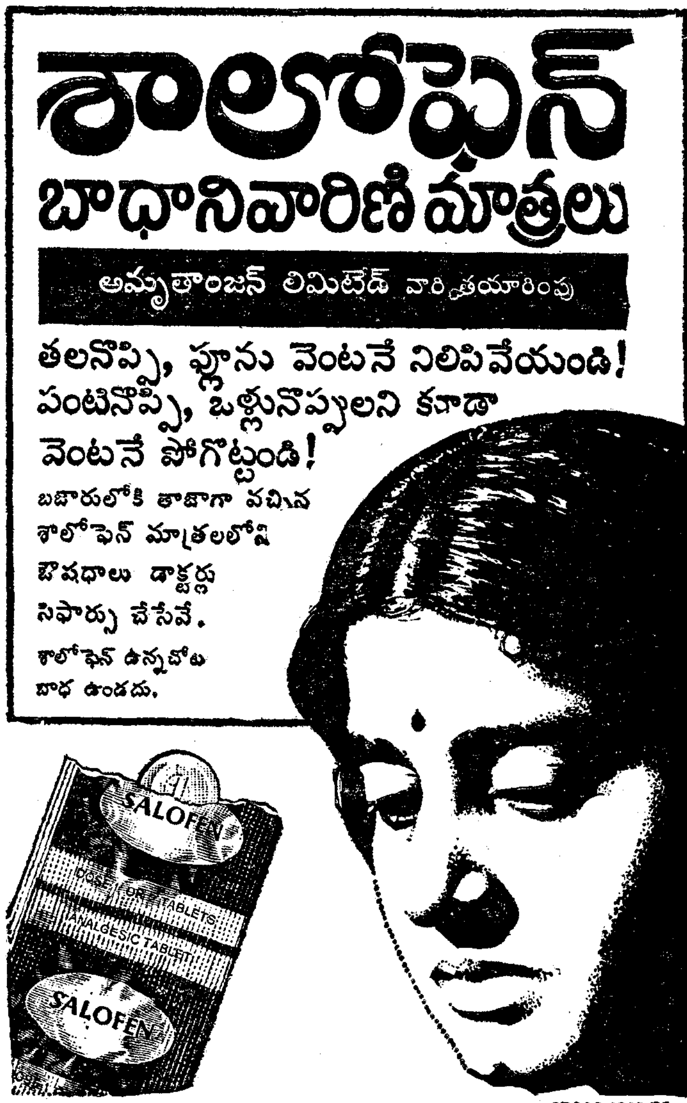

FDSAS-1809 TE